

Pripomíname si ...

September 2020

1. septembra

Posewitz, Samuel

(1. 9. 1800 Spišské Vlachy – 16. 1. 1871 Spišská Nová Ves)

„lekár

- ľudovú školu navštevoval v Spišských Vlachoch
- gymnázium študoval v Levoči a v Sárospataku
- štúdium medicíny absolvoval na peštianskej a viedenskej univerzite
- stal sa hlavným lekárom provincie 16 spišských miest
- v Gräfenbergu sa oboznámil s vodoliečbou S. Kneipa a V. Priessnitza
- podľa ich vzoru zriadil v Tatranskej Lomnici vodoliečebný ústav ako prvý v Uhorsku
- stal sa spoluzakladateľom a zástupcom riaditeľa sporiteľne 16 spišských miest
- pracoval ako inšpektor ev. školy v Spišskej Novej Vsi
- bol majiteľom železiarní v Bušovciach“ (Maťovčík 1990, s. 525)¹.

Samuel Posewitz v médiách:

https://www.biographien.ac.at/oebl/oebl/P/Posewitz_Samuel_1800_1871.xml

<https://www.spisскеvlachy.sk/index.php?page=ktobol>

3. septembra

Matz, Gustáv

(3. 9. 1860 Gelnica – 29. 10. 1903 Spišská Nová Ves)

„fotograf

- pôsobil v Spišskej Novej Vsi v ateliéri, ktorý odkúpil od Karola Divalda a neskôr ho prestaval, rozšíril a bohato vystrojil
- popri vlastnom ateliéri, „zasklenom dome“ na snímanie, zariadil priestor na retušárske práce, laboratórium a maliarsku dielňu na vyhotovenie akvarelových a olejových podobizní na základe fotografických záberov
- portréty vyhotovoval aj v ušľachtilých tlačiach
- pracoval v exteriéri, vykonával dokumentáciu výrobných zariadení v meste, fotografoval spoločenské udalosti (Kráľovská poľovačka, 1895)
- pobočné ateliéry mal v Poprade, Vysokých Tatrách a v Lučenci
- po smrti Gustáva Matza viedla pracoviská ateliéru jeho manželka

¹ MAŤOVČÍK, Augustín, Margita ĎUROVČÍKOVÁ, Emil KAČALA, Milan STRHAN, Jana KÁČEROVÁ, Mária ČERNÁ, Jozefína BALLOVÁ, Pavol PARENÍČKA, Katarína SCHLENKEROVÁ, Jozef BŽOCH, Dana LACKOVÁ a Marián MINÁRIK. Slovenský biografický slovník: M-Q. 1990.

- Matzov ateliér sa v pôvodnom stave a s pôvodným zariadením zachoval do 80. rokov 20. storočia
- časť výstroje, negatívov a fotografií sa uchováva v múzeu a archíve v Levoči, časť v Múzeu J. M. Petzvala v Spišskej Belej“ (Hlaváč 1989, s. 109)².

Gustáv Matz v médiách:

<https://www.soga.sk/aukcie-obrazy-diela-umenie-starozitnosti/aukcie/44-mimoradna-aukcia-fotografie/gustav-matz-cirkus-4086>

<https://www.archinfo.sk/kalendarium/atelier-gusztav-matz.html>

<http://gusztavmatz.com/>

11. septembra

Heľner, Samuel, st.

(11. 9. 1690 Kežmarok – 1750 Veľká)

„kňaz

- študoval v Kežmarku, Banskej Štiavnici, Wroclawi a v Jene
- z vysokej školy sa vrátil a pôsobil ako konrektor na gymnáziu v Kežmarku
- až do svojej smrti bol evanjelickým farárom vo Veľkej a v Matejovciach
- bol prvým evanjelickým farárom od začiatku prenasledovania protestantov, ktorý mohol v obci bývať v dome, ktorý si sám kúpil (Kollárová 2004, s. 86)³.

13. septembra

Tököli (Thököly), Imrich

(25. 9. 1657 Kežmarok – 13. 9. 1705 Nikodéma, Turecko; od 1906 pochovaný v Kežmarku)

„sedmohradský vojvoda, vodca protihabsburského povstania

- bol synom uhorského veľmoža Štefana Tököliho, ktorému za jeho účasť v sprisahaní Františka Vešeléniho zhabali rozsiahly majetok na území severného Slovenska
- študoval na evanjelickom kolégiu v Prešove
- v dedičnej funkcii župana ho pre maloletosť zastupoval gróf M. Teleki
- Vešeléniho sprisahanie donútilo 13-ročného Imricha Tököliho utiecť do Sedmohradska a postupne si medzi nespokojencami získal rešpekt
- v severovýchodných oblastiach Uhorska už od roku 1672 prebiehali takmer nepretržite drobné boje povstalcov zvaných kuruci, s vojenskými posádkami. Nepokoje podnecovali najmä početné skupiny emigrantov z radov šľachty, ktorá utiekla pred trestom za účasť vo Vešeléniho sprisahaní do Sedmohradska
- odtiaľ šľachta podnikala lúpežné vpády na územie východného Slovenska
- Sedmohradskí magnáti sa snažili využiť týchto ozbrojencov na svoje ciele

² HLAVÁČ, Ľudovít. Dejiny slovenskej fotografie. 1989.

³ KOLLÁROVÁ, Zuzana, Richard BEKESS, Magdaléna BEKESSOVÁ, Jana KUŠNIRÁKOVÁ, Július MALIČKÝ, Božena MALOVCOVÁ, Daniela MLYNÁRČIKOVÁ a Peter ROTH. Biografický slovník mesta Poprad. 2004.

- kurucký odboj teda naplno prepukol v otvorenej povstanie proti habsburskému dvoru
- prelom nastal keď si kuruci na svojom zhromaždení zvolili mladého šľachtica Imricha Tököliho za svojho hlavného veliteľa
- Tököli začal ihneď pripravovať nové vojenské akcie
- k uzatvoreniu prímeria došlo až s príchodom zimy v roku 1680
- Tököliho povstanie malo vyslovene šľachtický charakter, lebo okrem obnovenia krajinských zákonov a náboženskej slobody, povstalci nedeklarovali iné požiadavky
- v nasledujúcom roku sa v Šoproni zišiel uhorský snem, na ktorom kráľ Leopold I. pod vplyvom situácie v Uhorsku urobil šľachte viaceré ústupkov
- povstalci však ústretové kroky kráľa neuznali, lebo sa nechceli zmieriť so stratou získaných pozícií
- keď Leopold I. chcel povstalcov vylúčiť z rokovania snemu, poslúžilo to Tökölimu ako zámienka na obnovenie bojov
- neskôr kuruci s pomocou tureckých oddielov získali veľkú časť Slovenska
- jadrom kuruckej moci sa stalo sedem stolíc na severovýchode Uhorského kráľovstva
- začiatkom roku 1682 dostali Tököliho vyslanci od veľkovezira Karu Mustafu prísľub, že Osmanská ríša vojensky podporí jeho odboj
- Imrich Tököli sa oženil s Helenou Zrínskou, vdovou po Františkovi I. Rákocim, čím sa stal nevlastným otcom Františka II. Rákociho
- bol to sobáš z rozumu, ktorým Tököli získal rozsiahlu hospodársku základňu pre ďalšie výboje v podobe rozsiahlych rákociovských majetkov
- paša Uzun Ibrahim v zastúpení sultána korunoval Tököliho za „kráľa stredného Uhorska“
- po vzniku Svätej ligy, ktorú tvorili cisár Leopold I., poľský kráľ Ján III. Sobienski, pápež Inocent XI, Benátska republika a Rusko, moc Osmanov ochabla a postupne zhasla i hviezda kuruckého kráľa
- Varadínsky paša v domnení, že pomôže rokovaniam o mieri dal Tököliho uväzniť
- keď sa táto správa rozšírila, vzdali sa i ostatní povstalci v mestách, až na Mukačevský hrad, ktorý udatne bránila Tököliho manželka Helena Zrínska
- neskôr sa Michal Apafi podriadil Leopoldovi I. a panovník skonfiškoval tököliovské majetky
- Imrich Tököli bol prepustený a pred vydaním habsburskej strane ho zachránila iba zmena veľkovezira
- jeho vplyv výrazne upadol
- Tököli rozpustil posledné kurucké vojsko a svoj život dožil ako emigrant v Malej Ázii“ (Hupko 2005, s. 14-16)⁴.

Imrich Tököli v médiách:

https://sk.wikipedia.org/wiki/Imrich_T%C3%B6k%C3%B6li

<http://www.korunovacie.sk/imrich-tokoli.xhtml>

<https://history.hnonline.sk/starsie-dejiny/1032658-vypalnik-imrich-tokoli-kurucky-kral-zobral-mesto-pod-ochranu-a-potom-ho-vyplienil>

<https://www.teraz.sk/magazin/historia-imrich-tokoli-povstanie/282207-clanok.html>

<https://referaty.aktuality.sk/imrich-tokoli/referat-19371>

---

⁴ HUPKO, Daniel. Kurucký kráľ: Imrich Tököli – jeho cesta k sláve a pád. 2005.

17. septembra

Fischer, Mikuláš

(18. 12. 1855 Prešov – 17. 9. 1930 Spišská Nová Ves)

„organizátor turistiky, publicista, stredoškolský profesor

- bol vynikajúci matematik
- už ako žiak siedmej gymnaziálnej triedy zastupoval dlhší čas chorého profesora matematiky a po skončení Vysokej školy technickej a Filozofickej fakulty budapeštianskej univerzity pôsobil ako profesor matematiky a fyziky v Spišskej Novej Vsi
- zastával funkciu riaditeľa školy
- ako mimoriadne úspešný pedagóg získal zlatý záslužný kríž s korunou a titul kráľovského radcu
- bol medzi zakladateľmi spišskonovoveskej odbočky Uhorského karpatského spolku a stal sa jej tajomníkom
- ako úradnícky podpredseda ústredného výboru spolku pracoval vyše 30 rokov v prospech rozvoja tatranskej turistiky a cestovného ruchu
- proti snahám, aby bolo sídlo spolku preložené do Budapešti, presadil jeho ponechanie v tatranskej oblasti
- so svojimi žiakmi podnikal pravidelné cesty do Vysokých Tatier, značkoval a upravoval s nimi turistické chodníčky, dozeral na stavbu chát, rozširoval a usporadúval zbierkové fondy Karpatského múzea v Poprade
- jeho osobnými zásluhami boli výstavba Sliezskeho domu vo Velickej doline, chaty pri Zelenom plese, vyhliadkového pavilónu na Hrebienku, prístavba muzeálnej budovy a založenie knižnice múzea v Poprade aj zdokonalenie a zhustenie siete tatranských chodníkov
- napísal mnohé články a správy s tatranskou tematikou, spolupracoval pri vydávaní ročeniek Uhorského karpatského spolku a podporil úsilie o založenie horolezeckého mesačníka Turistaság és alpinizmus
- Maďari a Nemci nazvali Hincovu vežu Fischerovou cestou a vo vyhliadkovom pavilóne na Hrebienku mu odhalili pamätnú tabuľu“ (Bohuš 1972, s. 15)⁵.

Mikuláš Fischer v médiách:

<http://www.turistikanaspisi.3-d.sk/index.php/sk/osobnosti/83-13-fischer>

20. septembra

Mečko, Eduard

(20. 9. 1915 Poprad – 9. 7. 2002 Veľká)

„podnikateľ, holič, futbalista

- už od detstva bol jeho obľúbeným športom futbal
- ako 15-ročný vynikal medzi dospelými futbalistami svojou technikou

⁵ BOHUŠ, Ivan. Kto bol kto vo Vysokých Tatrách. 1972.

a húževnatosťou, čo si všimli funkcionári vtedajšieho klubu SNAHA Poprad a vybrali ho na post obrancu

- s vyššou výkonnosťou prišli ponuky z klubov v Liptovskom Mikuláši a prvoligového Ružomberka
- počas základnej vojenskej služby reprezentoval, už ako známy futbalista, Slezan Opava
- po vojenčine pôsobil znova v Ružomberku, neskôr v Považskej Bystrici
- po 2. svetovej vojne sa vrátil do Popradu
- ako hráč a tréner pôsobil v klube ŠK Poprad, Vagónka Poprad a Dukla Poprad, ale aj v Matejovciach, kde trénoval mládež
- v staršom veku bol správcom tenisových kurtov a hrával tenis
- jeho vzťah k športu a životospráva boli vždy príkladom tak pre jeho generáciu, ako i pre nasledovníkov, ktorým sa venoval“ (Kollárová 2004, s. 143)⁶.

Eduard Mečko v médiách:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Eduard_Mecko

20. septembra

Nipča, Pavol

(30. 7. 1919 Sľažany (okr. Nitra) – 20. 9. 1995 Poprad)

„učiteľ, riaditeľ školy, kronikár

- stredoškolské štúdium ukončil na gymnáziu v Zlatých Moravciach
- neskôr pokračoval v štúdiu na Filozofickej fakulte UK v Bratislave, odbor dejepis a zemepis pre školy 2. cyklu
- po ukončení štúdia učil na gymnáziách v Prešove a v Zlatých Moravciach
- bol riaditeľom zdravotníckej školy v Levoči
- pôsobil ako riaditeľ, neskôr zástupca riaditeľa novovzniknutej Jedenásťročnej strednej školy v Poprade
- stal sa prvým riaditeľom Strednej zdravotníckej školy v Poprade
- pričínal sa o rekonštrukciu žiackeho domova pri Strednej zdravotníckej škole, ktorý sa nachádzal v Spišskej Sobote
- pôsobil ako mestský kronikár, kde veľmi podrobne a zodpovedne mapoval udalosti zo života Popradčanov
- publikoval v regionálnej tlači príspevky k dejinám mesta Poprad“ (Kollárová 2004, s. 154-155).

26. septembra

Kuncz (Kuntz), Dávid

(1. 10. 1801 Veľká – 26. 9. 1870 Kežmarok)

„kňaz, topograf

- pochádzal z rodiny remeselníka – kožušníka
- po základnom štúdiu v rodnom meste prešiel na kežmarské lýceum, kde študoval rétoriku, filozofiu, teológiu i právo

⁶ KOLLÁROVÁ, Zuzana, Richard BEKES, Magdaléna BEKESOVÁ, Jana KUŠNIRÁKOVÁ, Július MALIČKÝ, Božena MALOVCOVÁ, Daniela MLYNÁRČIKOVÁ a Peter ROTH. Biografický slovník mesta Poprad. 2004.

- odtiaľ odišiel do Prešporku, kde pokračoval v štúdiu teológie, filológie, literatúry a prírodných vied
- teológiu doštudoval vo Viedni
- po skončení štúdií sa stal evanjelickým kaplánom, neskôr farárom v Poprade, kde sa zaslúžil o stavbu nového kostola
- neskôr ho evanjelici požiadali, aby pôsobil ako farár v Kežmarku
- Kuncz ovládal viacero jazykov – okrem bežnej reči na Spiši – nemeckej, maďarskej a slovenskej, vedel aj po latinsky, grécky, hebrejsky, učil sa po anglicky, arabsky a venoval sa aj sanskritu – staroindickému literárnemu jazyku
- bol aj literárne činný
- vydal knihu Die Zipser Gespanschaft in Oberungarn, Leutschau 1840 (Spišská župa v Hornom Uhorsku), kde je podrobný popis Spiša, popis miest, obcí, hradov, ale nechýba ani národopisný pohľad na obyvateľstvo, jeho reč a zvyky
- bol jedným z prvých autorov, ktorí propagovali návštevu Spiša
- pochovaný je na kežmarskom historickom cintoríne“ (Baráthová 2009, s. 174)⁷.

---

⁷ BARÁTHOVÁ, Nora. Osobnosti Kežmarku: 1206-2009. 2009.

Udalosti (vyberáme ...)

125. výročie (1895)

Začiatok prevádzky na železničnej trati medzi Studeným Potokom a Tatranskou Lomnicou

„Keď v roku 1892 vybudovali Tatranskú Lomnicu, stala sa Veľká Lomnica východiskovou stanicou miestnych fiakristov do tejto novej osady. Prvou železničnou traťou, ktorá spájala tatranské strediská, bola miestna trať z Kežmarskej železnice do Tatranskej Lomnice. Kežmarskú železnicu prevzala 1. júla 1893 správa KBŽ, ktorá sa už onedlho, 24. júla toho istého roka, na porade s predstaviteľmi vlády a štátnych kúpeľov v Tatranskej Lomnici dohodla na výstavbe parnej železnice s normálnym rozchodom zo stanice Studený Potok do Tatranskej Lomnice. Prípravou projektov poverili staviteľa Adolfa Niedenthala a sprostredkovaním stavebného povolenia statkára Mikuláša Balkanyiho. Na prvú, informatívnu obchôdzku vyhladnutej trasy sa vydali ešte v roku 1893. Rok 1894 plynul uprostred polemík o význame trasy. Vyvolávali ich hlavne názory zástupcov Veľkej a Veľkého Slavkova, ako aj Uhorského karpatského spolku, že dva osobitné spoje do Vysokých Tatier nie sú rentabilné a prednosť treba dať spojeniu so Smokovcom. Keď sa však 4. až 5. septembra 1894 uskutočnila úradná obhliadka obidvoch tratí, komisia zistila technické výhody výstavby lomnickej železnice a odporučila jej stavbu. Výstavba trate bola povolená koncesiou z roku 1895. Projekt na 9,2 km dlhú trať vypracovali na správe KBŽ a stavba prebiehala na základe dohody, ktorú s ňou uzavreli podnikatelia Herman, Gasch a Niedenthal. Na stavbe pracovalo počas 5 mesiacov 300 až 400 robotníkov. Prevádzku na trati začali 1. septembra 1895, ale pri letnom, sezónnom charaktere vtedajšieho cestovného ruchu bola železnica v niekoľkých najbližších rokoch v prevádzke vždy len od 15. júna do 15. septembra. Prvá vlaková súprava, ktorá prišla 1. septembra 1895 do Tatranskej Lomnice, pozostávala z jedného parného rušňa, jedného osobného a jedného nákladného vozňa. Do prevádzky tejto trate boli postupne zaradené silnejšie rušne a väčšie vlakové súpravy, a čo je dôležité, železnica bola v celoročnej prevádzke. Narastajúci cestovný ruch si vyžiadaval zavedenie vozňov prevej triedy, ktoré vtedy bežne jazdili len na hlavných tratiach. Trať Tatranská Lomnica – Studený potok je traťou s normálnym rozchodom s celkovou dĺžkou 8,8 km. Maximálne stúpanie 39 ‰ je v smere Studený Potok – Tatranská Lomnica. Traťová rýchlosť bola stanovená na 60 km/h“ (Olexa [2008], s. 24-25)⁸.

Zastávka v Tatranskej Lomnici

⁸ OLEXA, Ladislav a Jozef STRIŠŠ. Kofajová doprava vo Vysokých Tatrách: história a súčasnosť. [2008].

125. výročie (1895)

Vznik Evanjelickej dievčenskej meštianskej školy v Kežmarku (Hotelová akadémia Otta Brucknera v Kežmarku)

„Dievčenská meštianka vznikla v septembri 1895 pretvorením V. a VI. dievčenskej triedy ľudovej školy na I. a II. ročník meštianskych tried. Slúžila Kežmarčankám i dievčatám Popradskej kotliny. Ponúkala žiačkam možnosť pripraviť sa na uplatnenie v ďalšom živote na pozíciách učiteliek v škôlkach, obchodných a ženských školách, poštách či telegrafných úradoch. Do I. triedy sa prijímali 10-ročné dievčatá, ktoré

úspešne absolvovali IV. triedu elementárnej školy. Školský poplatok – tzv. školné – bol odstupňovaný v závislosti od ročníka, vierovyznania a bydliska. V I. a II. triede bol stanovený na 5 zlatých pre tunajšie evanjeličky, 8 zlatých pre iné vierovyznania a 10 zlatých pre žiačky, ktoré neboli z Kežmarku. V III. a IV. ročníku sa školné zjednotilo na 80 zlatých. Od školského roku 1898/1899 sa táto cena znížila na 30 zlatých. Platilo sa polročne alebo štvrťročne. Vyučovacím jazykom bola v časoch Uhorska maďarčina, dva vybrané predmety sa v každej triede učili po nemecky. Kežmarská evanjelická dievčenská meštianska škola bola pred prevratom v skutočne nepriaznivej pozícii. Nemala vlastný domov, bola len hosťom pri evanjelickej národnej škole. Dve triedy boli v budove národnej školy, ďalšie dve v dvoch rozdielnych súkromných domoch. Učitelia museli z jednej vyučovacej hodiny na druhú behať pozdĺž celého mesta. Evanjelická cirkevná obec sa dňa 6.6.1920 jednomyseľne rozhodla prestavať budovu elementárnej školy na pozemkoch rodín Csach a Weber na stály domov dievčenskej meštianskej školy. V novej budove sa začalo učiť v septembri 1921. Pre absolventky meštianskej školy sa v školskom roku 1930/1931 otvorila na podnet vtedajšieho riaditeľa školy Otta Brucknera dvojročná Odborná škola známa pod nemeckým menom Familienschule. V roku 1931 prebehla druhá etapa rozšírenia budovy. Táto škola bola jedinou svojho druhu na území Slovenska. Od školského roku 1933/1934 sa povolením MŠANO Odborná škola rozšírila o jednoročnú učňovskú dielňu. V školskom roku 1939/1940 pričlenili k Odbornej škole pre ženské povolania Dvojročný vzdelávací ústav pre učiteľky na vedenie domácnosti a ručných prác. Na konci 2. svetovej vojny r. 1945 bola škola po vysídlení väčšiny občanov nemeckej a maďarskej národnosti poštátnená a jej názov bol zmenený na Štátnu odbornú školu pre ženské povolania. V nasledujúcich rokoch sa názov školy často menil. V roku 1990 začala škola písať novú históriu, ktorá súvisela s celkovou zmenou profilu absolventa a s jeho schopnosťami i zručnosťami. Štúdium sa zmenilo na 5-ročné a škola dostala nový názov: Hotelová akadémia. V roku 1997 škola dostala od MŠ SR čestný názov Hotelová akadémia Otta Brucknera podľa jej zakladateľa“ (Baráthová 2014, s. 22-26)⁹.

⁹ BARÁTHOVÁ, Nora, Karin FÁBROVÁ, Jaroslav GROCHOLA, Andrej JANOVSÝ, Mikuláš LIPTÁK, Roman Porubän, Peter SLOVÍK a Julián ŠEVC. Život Kežmarku v 13. až 20. storočí. 2014.

20. výročie (1900)

Prvý automobil vo Vysokých Tatrách

„28. septembra 1900 došiel prvý automobil po prašnej a úzkej vozovke z Popradu cez Veľký Slavkov do Vysokých Tatier. Sedel v ňom sám konštruktér, továrnik Lesdorfer z Badenu pri Viedni s dvomi spoločníkmi, striedajúc sa za volantom s fabrickým strojníkom. Medzi osadenstvom Starého Smokovca vzbudil „motorový kočiari“ obrovskú pozornosť a nájomca reštaurácie pozval smelých cestujúcich na výdatný a bezplatný obed so šampanským. Varovný prst zdvihlo len vedenie novosmokovských sanatórií a vymohlo predvídateľné nariadenie Župného úradu v Levoči, ktorým sa v záujme pokoja pacientov a hotelových hostí zakázalo motoristom používať Klotildinu cestu, čiže terajšiu Cestu slobody medzi Štrbským Plesom a Starým Smokovcom. Do osád popri nej mali autá podľa nariadenia prístup len po spojovacích cestách z najbližších podtatranských obcí. Tento zákaz nebol v skutočnosti nikdy odvolaný, prestal sa však časom rešpektovať a po vypuknutí prvej svetovej vojny upadol do zabudnutia“ (Bohuš 2000, s. 14)¹⁰.

Prvý automobil vo Vysokých Tatrách

¹⁰ BOHUŠ, Ivan. Automobilová storočnica. 2000.

Zoznam bibliografických odkazov

BARÁTHOVÁ, Nora, Karin FÁBROVÁ, Jaroslav GROCHOLA, Andrej JANOVSÝ, Mikuláš LIPTÁK, Roman Porubän, Peter SLOVÍK a Julián ŠEVC, 2014. *Život Kežmarku v 13. až 20. storočí*. Kežmarok: Jadro. ISBN 978-80-89426-32-4.

BOHUŠ, Ivan, 1972. Kto bol kto vo Vysokých Tatrách. In: *Vysoké Tatry*. Roč. 11, č. 6, s. 15.

BOHUŠ, Ivan, 2000. Automobilová storočnica. In: *Tatry*. Roč. 39, č. 3, s. 14. ISSN 1335-6828.

HLAVÁČ, Ľudovít, 1989. *Dejiny slovenskej fotografie*. Martin: Osveta. ISBN 80-217-0086-6.

HUPKO, Daniel, 2005. Kurucký kráľ: Imrich Tököli – jeho cesta k sláve a pád. In: *Historická revue*. Roč. 16, č. 10, s. 14-16. ISSN 1335-6550.

KOLLÁROVÁ, Zuzana, Richard BEKESS, Magdaléna BEKESSOVÁ, Jana KUŠNIRÁKOVÁ, Július MALIČKÝ, Božena MALOVCOVÁ, Daniela MLYNÁRČIKOVÁ a Peter ROTH, 2004. *Biografický slovník mesta Poprad*. Poprad: Mestský úrad. ISBN 80-969037-6-4.

MAŤOVČÍK, Augustín, Margita ĎUROVČÍKOVÁ, Emil KAČALA, Milan STRHAN, Jana KÁČEROVÁ, Mária ČERNÁ, Jozefína BALLOVÁ, Pavol PARENÍČKA, Katarína SCHLENKEROVÁ, Jozef BŽOCH, Dana LACKOVÁ a Marián MINÁRIK, 1990. *Slovenský biografický slovník: (od roku 833 do roku 1990)*. Martin: Matica slovenská. ISBN 80-7090-070-9.

OLEXA, Ladislav a Jozef STRIŠŠ, [2008]. *Koľajová doprava vo Vysokých Tatrách: história a súčasnosť*. [Košice]: webex media. ISBN 978-80-970040-5-7.